

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τῆς φιλελεήμονος
ἐταιρίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν Ἡμῖν καταστατικὸν τῆς συσταθείσης ἐν Ἀθήναις ἐταιρίας πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν καὶ γερόντων, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « Φιλελεήμων ἐταιρία » ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐγκρίνομεν τὴν σύστασιν τῆς ἐν λόγῳ ἐταιρίας καὶ κυροῦμεν τὸ καταστατικὸν αὐτῆς ὡς ἔχει.

Ἄρθρον 2. Κατ' ἔτος θέλει ὑποβάλλεσθαι παρὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς φιλελεήμονος ἐταιρίας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον περιληπτικὴ ἐκθεσις περὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 3. Ἐπιφυλασσόμεθα ν' ἀνακαλέσωμεν τὴν Ἡμετέραν ἐγκρίσιν, ἐν περιπτώσει μὴ τηρήσεως τινος τῶν ὅρων τοῦ εἰρημμένου καταστατικοῦ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα, δημοσιευθησόμενον μετὰ τοῦ προσηρτημένου αὐτῷ καταστατικοῦ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1864.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Α. ΚΟΥΜΟΤΗΔΟΥΡΟΣ.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

Τῆς Ἐλεήμονος ἑταιρίας.

... Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με· γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με· ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με . . . Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. (Ματθ. Εὐαγγ. Κεφ. ΚΕ'. §. 34. 35. 36. καὶ 40.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Σύστασις καὶ σκοπὸς τῆς Ἐλεήμονος ἑταιρίας.

Ἄρθρον 1.

Συνίσταται ἐν Ἀθήναις Ἐλεήμων ἑταιρία, σκοπὸς τῆς ὁποίας πρῶτιστος εἶναι ἡ περίθαλψις τῶν ἐνδεῶν ἀναπήρων καὶ γερόντων, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐπαίτειας.

Ἄν οἱ πόροι ἐπιτρέψωσιν, ἡ ἑταιρία δύναται νὰ λάβῃ προσωρινῶς πρόνοιαν περὶ τε τῶν οἰκογενειῶν τῶν εἰς τὸ κατὰστημα εἰσελευσομένων ἀναπήρων καὶ γερόντων, ἐὰν αὐταὶ ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν δὲν ἐπαρκῶσι νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ περὶ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς οἰκογενειάρχας περιπεσόντας ἐνεκα ἀσθενείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας εἰς ἀνικανότητα νὰ διαθρέψωσι τὰ ὑπ' αὐτῶν συντηρούμενα ἀνήλικα τέκνα.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρύεται ἡδὴ κατὰστημα ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ θέλουσιν ἐνδιαιτᾶσθαι πάντες οἱ ἀποδεδειγμένως ἀνίκανοι πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι ἐνδεεῖς ἀνάπηροι καὶ γέροντες καὶ θέλουσιν ἔχει ἐν αὐτῷ τὰ ἀπαραιτήτως πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐπαιτείας ἐνεργεῖται κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας· ἀλλ' ὀφείλουσι καὶ τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἢ ὁμοῦ ἢ ἰδιαίτέρως, ἕκαστον, νὰ καταγγέλλωσιν εἰς αὐτὴν, οὗς ἂν ἴδωσιν ἐπὶ παραβάσει τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων μετερχομένους τὴν ἐπαιτείαν, διὰ νὰ λαμβάνῃ αὕτη τὰ πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν σύντονα μέτρα.

Ἄρθρον 4.

Μέλη τῆς ἐταιρίας ταύτης εἶναι πάντες οἱ τακτικοὶ ἐταῖροι καὶ οἱ εὐεργεταὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Καὶ τακτικοὶ μὲν ἐταῖροι εἶναι οἱ τακτικῶς κατὰ μῆνα ἢ κατ' ἔτος συνεισφέροντες κατὰ προαίρεσιν ἐλέη ὅχι ὀλιγώτερα τῶν 12 δραχμῶν κατ' ἔτος. Εὐεργεταὶ δὲ οἱ χιλίας τοῦλάχιστον δραχμᾶς ἐφάπαξ προσενεγκόντες.

Ἄρθρον 5.

Μέχρις οὗ ἡ ἐταιρία ἀποκτήσῃ ἴδια μέσα συντηρήσεως τοῦ καταστήματος, ἕκαστος τῶν ἐταίρων ὀφείλει νὰ εἰσφέρῃ τακτικῶς, ὅ,τι ὑπεσχέθῃ ἐγγραφόμενος ἐταῖρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ οὐσίας τῆς ἐταιρίας.

Ἄρθρον 6.

Πόροι τῆς ἐταιρίας ταύτης εἶναι·

α) Τὰ ὑπάρχοντα ἤδη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ πάντα τὰ μετὰ ταῦτα χορηγηθισόμενα ἰδιωτικά, δημόσια καὶ δημοτικά κληροδοτήματα καὶ δωρήματα.

β') Τὰ τακτικῶς ὑπὸ τῶν ἐταίρων διδόμενα ἐλέη.

γ') Τὰ ἐκτάκτως ὑπὸ τῶν φιλελεημόνων διδόμενα ἐλέη εἰς χρήματα ἢ εἰς πράγματα.

δ') Τὰ εὐεργετήματα καὶ

ε) Πάντα τὰ μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐδάφια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Διοίκησις τῆς ἐταιρίας.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἐταιρία διοικεῖται ὑπὸ δεκαπενταμελοῦς συμβουλίου, ἐξ

ένος προέδρου, δύο αντιπροέδρων, ένος ταμίου, ένος έλεγκτοῦ καί δέκα συμβούλων, οἵτινες όμοῦ συγκροτοῦσι τὸ διοικητικόν συμβούλιον.

Άρθρον 8.

Βαθμός επιτίμου προέδρου δύναται ν' άπονειμηθῇ ὑπὸ τῆς συνελεύσεως εἰς μεγάλους εὐεργέτας.

Άρθρον 9.

Τὸ διοικητικόν συμβούλιον ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἐπὶ διετίαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ κατὰ σχετικὴν πλειονοψηφίαν, καὶ τὰ μὲν πέντε πρῶτα μέλη ἀδιακρίτως μεταξὺ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ τακτικῶν ἐταίρων, τὰ δὲ λοιπὰ δέκα, εἰ δυνατόν, ἀνά δύο μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἐταίρων τῶν τεσσάρων τῆς πόλεως τμημάτων καὶ τοῦ Πειραιῶς.

Άρθρον 10.

Τὸ διοικητικόν συμβούλιον ὑπηρετεῖ ἀμισθί, πᾶσα δὲ ἡ ἄλλη ὑπηρεσία τῆς ἐταιρίας, κατὰ τὴν χρεῖαν λαμβανομένη, δύναται νὰ ᾔηαι καὶ ἔμμισθος.

Άρθρον 11.

Περὶ τοῦ προέδρου.

Ὁ πρόεδρος καὶ τούτου κωλυομένου ὁ πρῶτος ἀντιπρόεδρος ἢ καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου ὁ δεύτερος συγκαλεῖ τὸ διοικητικόν συμβούλιον, διεσθύνει τὰς συζητήσεις, διορίζει μετὰ τοῦ συμβουλίου τοὺς εἰσηγητὰς ἢ τὰς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ὑπογράφει τὰ πρακτικά τῶν συνεδριάσεων καὶ τὰ ἐξερχόμενα ἔγγραφα, συγκαλεῖ τὰς γενικὰς συνελεύσεις καὶ προεδρεύει αὐτῶν.

Άρθρον 12.

Περὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

Τὸ διοικητικόν συμβούλιον βουλευέται καὶ ἀποφασίζει περὶ ὅλων τῶν ὑποθέσεων τῆς ἐταιρίας, φροντίζει περὶ τῆς προόδου αὐτῆς καὶ περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐν τῷ καταστήματι ἐνδιατωμένων, ἐγγράφει τακτικούς ἐταίρους, προτεινομένους παρὰ τῶν ἤδη τοιούτων, ἀναθέτει, ἂν νομίσῃ πρόσφορον, τὴν εἰσπραξίν τῶν ἐλεῶν καὶ εἰς κυρίας, διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς, διαχειρίζεται πᾶσαν τὴν κινήτην ἢ καὶ

ακίνητον περιουσίαν τῆς εταιρίας, δύναται ἢ νὰ παρακαταθέτῃ τὰ πλεονάζοντα τῶν ἀπολύτων ἀναγκῶν τῆς εταιρίας χρηματα εἰς τινὰ τῶν Τραπεζῶν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τόκῳ, ἢ καὶ ἄλλως νὰ διαθέτῃ ἐπὶ τὸ ὀφελιμώτερον, συντάσσει τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήματος κανονισμὸν, ἐπιτηρεῖ ἀγρύπνως τὴν ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίαν καὶ διαχειρίσιν, καθὼς καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἐν τῷ καταστήματι ἐνδιαιωμένων, παρέχει κατάλληλόν τι ἔργον εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἐργάζωνται, πρὸς ἐπασχόλησιν αὐτῶν καὶ ὠφέλειαν τοῦ καταστήματος, συντάσσει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, τὸν ὁποῖον καθυποβάλλει εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν πρὸς ἐξέλεγχιν, εἰς ἣν τότε δίδει καὶ λόγον ὅλων τῶν πράξεων αὐτοῦ. Ἐκτὸς τούτων τὸ διοικητικὸν συμβούλιον παρίστανει τὴν εταιρίαν καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διὰ τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἐταίρου τῶν ἀντιπροέδρων, προτείνει καὶ δέχεται δικαστικούς καὶ ἐξωδίκους συμβιβασμούς καὶ ἐνεργεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς εταιρίας ὅλας τὰς πράξεις, διὰ τὰς ὁποίας τὰ ἄρθρα 96 καὶ 97 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτοῦσιν εἰδικὴν πληρεξουσιότητα.

Ἄρθρον 13.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον συνέρχεται μὲν ὡσάκις προσκληθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἀλλὰ τὴν συγκάλεσιν αὐτοῦ καὶ ἐκτάκτως δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὁ Πρόεδρος, ἐὰν ἀπαιτήσῃ τοῦτο τρία τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 14.

Αἱ συνεδριάσεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου εἶναι πλήρεις, ὅταν παρευρίσκωνται ὀκτὼ τοῦλάχιστον μέλη μετὰ τοῦ προεδρεύοντος, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ ἔχουσι κῦρος κατὰ πλειοψηφίαν. Ἰσοψηφίας τυχούσης, ὁ προεδρεύων φέρει τὴν νικῶσαν.

Ἄρθρον 15.

Ὅταν μέλος τι τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου προσκαλούμενον δὲν παρευρεθῇ εἰς πέντε κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις ἀδικαιολογήτως (καὶ περὶ τούτου ἀποφασίζει τὸ συμβούλιον) ἢ ὅταν παραιτηθῇ ἢ ἄλλως πως ἐκλείψῃ προσκαλεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς τακτικὸν τὸ ἐπιλαχὸν τὰς πλειοτέρας εἰς τὴν ἐκλογὴν ψήφους μέλος. Ἐὰν δὲ τὸ ἀντικαθιστάμενον μέλος ᾖ ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα πέντε τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ προσκαλεῖται ὁ ἀμέσως μετ' αὐτὸν κατὰ τὴν ἐκλογὴν λαβὼν τὰς πλειοτέρας ψήφους.

Ἄρθρον 16.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον μετὰ τὴν ἐκλογὴν του διαιρεῖται ἰδίᾳ κατὰ τὴν εἰδικότητα τῶν μελῶν εἰς ἐπιτροπὰς ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐταιρίας.

Ἄρθρον 17.

Περὶ τοῦ ταμίου καὶ ἐλεγκτοῦ.

Ὁ ταμίας κρατεῖ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν, ὁ δὲ ἐλεγκτὴς τὸ λογιστικὸν τῆς ἐταιρίας, ἀμφότεροι δὲ προπαρασκευάζουσι τοὺς ἐτησίους ἀπολογισμούς.

Ἄρθρον 18.

Αἱ εἰσπράξεις τῆς ἐταιρίας γίνονται διὰ διπλοτύπου, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν ἔν στέλεχος φέρει τὸ ποσὸν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συνεισφέροντος, τὸ δὲ ἕτερον, τὸ εἰς τὸν συνεισφέροντα διδόμενον, τὸ ποσὸν καὶ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ταμίου, τοῦ ἐλεγκτοῦ καὶ τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 19.

Πᾶσα πληρωμὴ ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ταμίου διὰ χρηματικῶν ἐντάλματος, ἐκδιδόμενου ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ θεωρουμένου ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτοῦ, ἐν ᾧ σημειοῦται τὸ ποσὸν καὶ ἡ αἰτία τῆς δαπάνης, ἐπισυναπτομένων καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ συνελεύσεων.

Ἄρθρον 20.

Αἱ γενικαὶ συνελεύσεις τῆς ἐταιρίας γίνονται ἐν Ἀθήναις δις τοῦ ἔτους, ἡ μὲν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου, ἡ δὲ μετὰ τὸ Πάσχα. Τὰ δὲ μέλη προσκαλοῦνται πρὸς τοῦτο διὰ δύο κοινοτέρων ἐφημερίδων. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην συνέλευσιν γίνεται πρῶτον ἐκθεσις τῆς καταστάσεως τῆς ἐταιρίας, καὶ ἔπειτα διορίζεται τριμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέλεγχξιν τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ ταμείου. Μετὰ δὲ ταῦτα γίνονται προτάσεις ἐπὶ διαφόρων τῆς ἐταιρίας συμφερόντων καὶ πραγμάτων, τὰ ὅποια συζητοῦνται καὶ ἀποφασίζονται ἐν τῇ προσεχεῖ τῆς συνελεύσεως συνεδριάσει· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἀναγινώσκειται ἐκθεσις τῆς ἐξελεγκτικῆς

ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ ταμείου, γνωστοποιεῖται ὁ κατάλογος τῶν νέων μελῶν καὶ εὐεργετῶν, συζητοῦνται αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην συνέλευσιν γενομένηαι προτάσεις, γίνονται καὶ νέαι τοιαῦται, αἵτινες, ἢ ἀποφασίζονται ἀμέσως, ἢ παρὰπέμπονται εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἢ ἀναβάλλονται εἰς τὴν πρώτην ἐπομένην συνέλευσιν. Μετὰ δὲ τὴν λήξιν τῆς διετίας κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίασιν τῆς συνελεύσεως γίνονται αἱ ἀρχαιεσῖαι καὶ διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας ἐκλέγεται ἐπὶ διετίαν τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐταιρίας.

Ἄρθρον 21.

Εἰς πᾶσαν γενικὴν συνέλευσιν πρέπει νὰ ᾖναι παρόντα τοῦλάχιστον ὀγδοήκοντα τακτικὰ μέλη, αἱ δὲ ἀποφάσεις γίνονται διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας καὶ κατὰ σχετικὴν πλειονοψηφίαν.

Τελυνταῖαι διατάξεις.

Ἄρθρον 22.

Τὰ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν, τῶν ἐπὶ πολλὰ ἔτη συμβούλων, τῶν διὰ βίου ἐταίρων καὶ τῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνακηρυχθέντων ὡς προσενεχόντων πολλὰς εἰς τὴν ἐταιρίαν ὑπηρεσίας θέλουσιν ἀναγραφῇ εἰς τὴν πρὸς τοῦτο μαρμαρίνην στήλην, τὴν τοποθετηθεομένην εἰς τὸ καταφανέστερον μέρος τοῦ ἀνεγερθεομένου καταστήματος.

Ἄρθρον 23.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους θέλει δημοσιεύεσθαι κατάλογος τῶν ὀνομάτων τῶν εὐεργετῶν καὶ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐταίρων μετὰ τοῦ προσενεχθέντος ποσοῦ. Ἄν δὲ τις τῶν προσενεχόντων αἰτήσῃται νὰ μὴ καταχωρισθῇ ἐν τῷ καταλόγῳ τὸ ὄνομά του, τίθεται τὸ ποσὸν μόνον ἀνωνύμως.

Ἄρθρον 24.

Ἡ 27 Ἰουλίου, ἡμέρα τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος, εἶναι ἡ ἐπέτειος ἐορτῇ τῆς ἐταιρίας, ἐν ᾗ τελεῖται ἀρχιερατικὴ λειτουργία ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν καὶ συνδρομητῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 25.

Τὸ παρὸν καταστατικὸν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως, δύναται δὲ νὰ λάβῃ ἐφεξῆς, ἅς ὁ χρόνος καὶ ἡ

πειρα ἤθελον ὑποδείξει προσφορωτέρας τροποποιήσεις, προηγουμένης πάντοτε τῆς ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 26.

Ἡ ἐταιρία θέλει ἔχει σφραγίδα, ἧς τὰ σύμβολα ὀρισθῇσονται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

Κυροῦμεν τὸ παρὸν Καταστατικὸν ἐξ ἄρθρων εἴκοσι καὶ ἑξ̄ συγκείμενον.

Ἐν Αθήναις τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1864.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Περὶ τῶν γεωργικῶν συστημάτων τῆς Ἀγγλίας.

Πᾶσα καλλιέργεια σκοπὸν προτίθεται νὰ δημιουργήσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν, μεγαλητέραν ποσότητα ἀνθρωπίνης τροφῆς εἰς δεδομένην ἔκτασιν γῆς· διὰ νὰ φθάσωσιν οἱ γεωπόνοι εἰς τὸν κοινὸν τοῦτον σκοπὸν, δύνανται ν' ἀκολουθήσωσιν ὁδοὺς διαφόρους. Ἐν Γαλλίᾳ οἱ γεωργοὶ ἐνασχολοῦνται εἰς παραγωγὴν κυρίως δημητριακῶν καρπῶν, διότι αὗτοι δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ἀμέσως εἰς τροφήν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπεναντίας, ὑπεχρεώθησαν, κατ' ἀρχάς μὲν ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ κλίματός των, κατόπιν δὲ καὶ ὑπὸ τῆς σκέψεως ὁδηγούμενοι, ν' ἀκολουθήσωσι δρόμον πλάγιον, ὅστις φέρει μὲν εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, ἀλλ' ἀφοῦ πρότερον διέλθει διὰ μέσου ἄλλων καλλιεργειῶν ἀπεδείχθη δὲ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, ὅτι ὁ πλάγιος οὗτος δρόμος ἦτο καὶ εἶναι ὁ καλῆτερος.

Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ ἐν γένει ἔχουσι μέγα κακὸν, τὸ ὁποῖον δὲν ἐννόησεν ἀρκούντως ὁ γάλλος γεωργός, ὅτι δηλ. ἐξαντλῶσι ταχέως τὸ ἔδαφος· τὸ ἐλάττωμα τοῦτο ἀποβαίνει σχεδὸν ἀνεπαίσθητον εἰς προνομιούχους τινὰς γαίας, αἵτινες δύνανται νὰ παράγωσι τὸν σίτον σχεδὸν ἄνευ διακοπῆς, καὶ τοῦτο δύναται νὰ ᾖ καὶ κάπως ὠφέλιμον, ὅταν ὑπάρχωσιν ὑπεράριθμοι γαῖαι